

Bijlage 1:

Hoofdpunten bespreking startnotitie en raadscommissies

De startnotitie 'Overheveling begeleiding' is in de acht raadscommissies besproken. Deze bespreking heeft in de gemeenten Castricum en Bergen geleid tot een brief gericht aan het project/projectleider Awbz regio Alkmaar. Hieronder belichten we de hoofdpunten uit de besprekingen. Daarbij ordenen we de reacties naar de volgende thema's:

- * Regionale samenwerking
- * Inkoop
- * Keuzevrijheid en pgb
- * Begeleiding en ondersteuning
- * Toegang
- * Eigen bijdrage
- * Toezicht

Regionale samenwerking

Rond regionale samenwerking hebben een aantal raadsleden hun standpunten of zorgen geuit over het mogelijk verlies van lokale beleidsvrijheid en het verlies van waardevolle lokale voorzieningen.

Reactie

In het transitieplan wordt aangegeven op welk schaalniveau de verschillende veranderingen voor het transitiejaar 2015 en verder het beste voorbereid kunnen worden. Vrijwillige inzet van mensen en het faciliteren van vrijwilligersorganisaties is een taak op lokaal niveau. Met de keuze voor het uitgangspunt 'continuïteit van begeleiding/ondersteuning' bestaat er voor huidige lokale en regionale aanbieders de mogelijkheid om de ondersteuning voort te zetten.

Inkoop

Rond inkoop hebben een aantal raadsleden hun standpunten of zorgen geuit over de mogelijke verandering van zorgaanbieders met als gevolg: verlies van continuïteit of expertise voor cliënten, extra bureaucratie en kosten, verlies van kwaliteit.

Reactie

In het transitieplan wordt voorgesteld om een bestuurlijk aanbestedingstraject te volgen met, in elk geval, de 25 zorgaanbieders waarmee reeds dialooggesprekken zijn gevoerd. Deze aanbieders hebben een 'marktaandeel' van ongeveer 90%. Door deze aanpak is er sprake van continuïteit.

Keuzevrijheid en pgb

De raadscommissies zijn over het algemeen voorstander van keuzevrijheid en inzet van het pgb. Keuzevrijheid houdt ook in dat er een zekere verscheidenheid (van aanbieders, begeleidingsmogelijkheden) moet blijven bestaan. Fraude met het pgb moet worden voorkomen.

Reactie

In het transitieplan wordt ingegaan op de nieuwe Wmo; het pgb blijft bestaan en er worden duidelijke voorwaarden aan verbonden, waaronder het trekkingsrecht.

Daarnaast is keuzevrijheid een belangrijk uitgangspunt: de cliënt kan een andere aanbieder nemen wanneer het aanbod niet goed aansluit bij de ondersteuningsvraag.

Begeleiding en ondersteuning

Rond begeleiding en ondersteuning hebben een aantal raadsleden hun standpunten of zorgen geuit over: de draagkracht van vrijwilligers en mantelzorgers, omdat er een groot beroep op hen wordt gedaan en er veel van hun medewerking afhangt.

Reactie

Deze zorgen zijn ook geuit door de klankbordgroep van Wmo-raden. Op lokaal niveau is een goed vrijwilligersbeleid en beleid voor mantelzorgondersteuning gewenst. In het kader van de regionale

samenwerking kunnen we in de contracten met zorgaanbieders inhoudelijke eisen/voorwaarden opnemen over de (gewenste) samenwerking tussen professionele organisaties en vrijwilligersorganisaties.

Toegang

Raadsleden hechten een groot belang aan een goede uitvoering van de 'keukentafelgesprekken'. Belangrijke thema's zijn in dit verband: de deskundigheid van de Wmo-loketten ('kunnen ze de nieuwe taak aan') en de wijze waarop het arrangement voor de cliënt wordt vastgelegd.

Reactie

In het transitieplan wordt beschreven hoe we consultants voorbereiden op de nieuwe taak. Op regionaal niveau is een training ontwikkeld waaraan consultants van de verschillende Wmo-loketten deelnemen. Daarnaast nemen consultants deel aan de pilot waarin samen met zorgaanbieders een methode 'keukentafelgesprek' wordt ontwikkeld. Zie ook bijlage 3.

Eigen bijdrage

Raadsleden hebben vragen gesteld over het beleid rond de eigen bijdrages.

Reactie

Het concept wmo wetsvoorstel artikel 2.1.4 (van 18-6-2013) en de artikelsgewijze toelichting stellen dat de gemeente bepaalt of aanvragers van algemene of maatwerk voorzieningen, zolang zij die voorziening gebruiken, een eigen bijdrage verschuldigd zullen zijn. Uitsluitend voor maatwerkvoorzieningen kan de eigen bijdrage afhankelijk worden gesteld van het inkomen en het vermogen. De hoogte en grondslag van de eigen bijdrage kan voor de verschillende soorten voorzieningen verschillend worden vastgesteld en wordt altijd in de verordening vastgelegd. Voor het onderdeel begeleiding streeft de regionale projectgroep naar een uniform beleid t.a.v. de eigen bijdrages.

Toezicht

Rond toezicht hebben een aantal raadsleden de volgende vragen gesteld:

1. Hoe houden we toezicht?
2. Hoe monitoren we en leren we van de praktijk?

Reactie

In het concept Wmo wetsvoorstel artikel 2.1.2, 2.1.3 en 2.5.1 (van 18-6-2013) en de memorie van toelichting onderdeel 6 wordt aandacht besteed aan het toezicht op de kwaliteit van geleverde ondersteunende begeleiding. Zo moet het periodieke gemeentelijk Wmo-beleidsplan vermelden hoe de gemeente toezicht houdt en hoe de gemeente cliëntervaringen onderzoekt.

In het definitieve plan van aanpak zullen we de thema's kwaliteit en toezicht nadrukkelijk meenemen.

Privacy

Raadsleden hebben vragen gesteld over de privacy en de wijze waarop dossiers 'worden overgedragen'.

Reactie

Het concept Wmo wetsvoorstel artikel 4.1.1 t/m 4.1.6 (van 18-6-2013) en de memorie van toelichting hoofdstuk 7 vermelden een juridisch kader voor de gegevensverwerking en informatie-uitwisseling van (bijzondere) persoonsgegevens. De richtlijnen uit de wet zullen leidend zijn bij de overdracht van gegevens.

Reactie gemeente Bergen

Gemeente Alkmaar

T.a.v. De Heer J. Holman

Postbus 53
1800 BC ALKMAAR

Afdeling : Ontwikkeling
Onderdeel : Ontwikkelaars
Contactpersoon : Laureen Huls Kamp
Telefoonnummer : 072 - 888 00 00
Bijlage(n) : -

Datum : 3 september 2013
Ons kenmerk : 13uit06131
Zaaknummer :
Uw brief van :
Uw kenmerk :
Verzenddatum :

Onderwerp : Raadsragen n.a.v. bespreking startnotitie overheveling begeleiding AWBZ gemeente Bergen

Geachte heer Holman,

Middels deze brief informeer ik u over het besluit van het college van Bergen over de 'regionale startnotitie overheveling begeleiding Awbz' en de vragen en opmerkingen die de raad van Bergen bij de behandeling van deze startnotitie heeft gesteld. Dit naar aanleiding van uw verzoek om de startnotitie opiniërend met hen te bespreken.

Besluit college

Ons college heeft ingestemd met de startnotitie. Echter zij verzoeken de regionale projectgroep onderzoek te doen naar de verschillende inkoopscenario's van lokaal subsidiëren of regionaal aanbesteden. Inbegrepen bij deze scenario's een financiële vergelijking (onderbouwing) van de wijze waarop 'zorg dichtbij' georganiseerd kan worden.

Vragen en opmerkingen raad

Hieronder treft een overzicht aan van de vragen en opmerkingen van de raadleden gemeente Bergen, dit naar aanleiding van de opiniërende bespreking op 6 juni 2013.

Tabel 1. Overzicht van vragen en opmerkingen

1. (VVD) Groot gat tussen implementatieplan januari 2014 en tussentijdse voortgangsrapportage 2014. Is mogelijk om eerder in het jaar 2014 over de voortgang te rapporteren?

Reactie: in december 2013 heeft u ter kennisname een voortgangsnotitie ontvangen. Het transitieplan wordt voor de verkiezingen geagendeerd in de gemeenteraden. Het implementatieplan (uitvoeringskader) wordt in juni/juli 2014 geagendeerd voor colleges en vervolgens voor de raden.

2. (D66) Op blz 18 van de startnotitie staat dat wij van de 150 aanbieders terug willen naar 25. Wat gebeurt er met die andere 125?. Op dit moment is er bij al die aanbieders veel kennis aanwezig, weliswaar versnipperd, maar ook vaak juist heel waardevolle, op de individuele zorgontvanger toegespitste kennis. Die gaat dan in 1 klap verloren dat baart ons grote zorgen. Wie bepaalt deze selectie?

Reactie: in samenwerking met het Zorgkantoor wordt de lijst doorgenomen. Er is enige 'administratieve vervuiling' mede als gevolg van fusies tussen organisaties. De lijst is inmiddels teruggebracht naar ongeveer 70 zorgaanbieders. Afhankelijk van het keukentafelgesprek wordt bepaald of de cliënt gebruik kan blijven maken van de huidige instelling.

3. (VVD/ D66) Gevraagd wordt om een uitwerking van de grotere druk op de lokale voorzieningen wanneer de extramuralisering van de ZZP's plaats vindt.

Reactie: Is opgenomen in het transitieplan

4. (Pvda) Welke controle mechanisme heeft de gemeente om garanties in de kwaliteit te kunnen waarborgen. Dit wordt nog onvoldoende uitgewerkt in de startnotitie.

Reactie: dit is een onderwerp dat wordt uitgewerkt in de contractfase met de zorgaanbieders (start 1^e kwartaal 2014)

5. Onze regio bestaat nog uit acht gemeenten (straks zes) waarvan iedere gemeente verschillend omgaat met investeringen en subsidies voor lokale (zorg)voorzieningen. Iedere gemeente is ook verschillend voor wat betreft de demografische opbouw. Als de begeleiding uit de WMO gefinancierd moet worden zal iedere gemeente afzonderlijk aan moeten geven welk ambitieniveau zij heeft ten aanzien van de kwaliteit van (o.a.) de begeleiding. Eerst moet toch duidelijk worden hoeveel iedere gemeente voor de compensatie van de begeleiding over heeft. Als dit niet wordt vastgesteld, kan dit in een later stadium grote problemen geven. Is het de bedoeling dat iedere gemeente afzonderlijk het ambitie niveau bepaalt of wordt dit ook regionaal bepaald?

Reactie: in de contracten met zorgaanbieders wordt de gewenste kwaliteit beschreven. Het is niet aan te bevelen om per gemeente verschillende kwaliteits- of ambitieniveaus te hanteren.

6. Hoe denkt u de 40% korting vanuit het rijk op de huishoudelijke zorg op te vangen en welke criteria worden gesteld aan mensen die voor een indicatie van huishoudelijke zorg 1 en 2 in aanmerking komen?

Reactie: in voorbereiding is een (regionale) nota over de toekomst van de huishoudelijke hulp..Dit onderwerp heeft samenhang met begeleiding, maar wordt separaat geagendeerd.

7. De begeleiding vervalt, dus veel mensen zullen geen dagbesteding meer krijgen. Komt hier iets anders voor in de plaats? Eventueel met een voorbeeld.

Reactie: bepaalde lichte vormen van dagbesteding kunnen mogelijk als algemene voorziening worden aangeboden. Daarbij kan gedacht worden aan het activiteitenaanbod van wijk- en buurtcentra. Dit kan overigens alleen onder specifieke condities (bijv. aanwezigheid voldoende professionele ondersteuning)

8. Zorginstellingen zullen in de toekomst helemaal of deels moeten sluiten vanwege het vervallen van ZZP 1 en ZZP 2 en een deel van de ZZP 3. Nu nog wordt door veel instellingen dagopvang georganiseerd (voor mensen uit de instelling zelf en extramuraal). Hoe wordt straks de dagopvang georganiseerd, als veel zorginstellingen deze functie niet meer uitvoeren?

Reactie: in principe kan dagopvang ook op andere plekken of in andere locaties worden georganiseerd.

9. Op bladzijde 3, 2^e en 3^e bolletje, staat: 'tenslotte zal het voornemen om de GGZ ZZP 3 te extramuraliseren geen doorgang vinden'. En 'naar verwachting betekent deze maatregel een grotere druk op de lokale voorzieningen.' Op welke voorzieningen ziet u een grotere druk? En waarom?

Reactie: deze druk zal ondermeer plaatsvinden op de huishoudelijke hulp, ondersteuning welzijnswerk/maatschappelijk werk, etc.

10. 'De aanpak die door het consulententeam wordt ontwikkeld, zal vanaf 1-1-2015 worden geborgd in de lokale WMO-loketten.' Is dit al besloten? Wie heeft dit dan besloten? Wat gaat dit de gemeente (extra) kosten? Op dit ogenblik hebben de thuiszorg/huisarts/welzijnsmedewerker etc. allemaal een signalerende, adviserende, toeleidende rol. Gaan we met een consulententeam geen dubbel werk verrichten? Wie geeft de indicatie af (wordt dit door een onafhankelijke organisatie zoals het CIZ gedaan of door een WMO-consulent)? Welke risico's zijn er als de WMO-consulent zelf indicaties afgeeft?

Reactie: uitgangspunt is dat de begeleiding 'als nieuwe taak' toegevoegd wordt aan de huidige werkwijze van de verschillende lokale loketten.

11. We hebben nu 150 zorgaanbieders en dat moet terug geschroefd worden naar 25 zorgaanbieders. Op welke wijze gaan we om met de zorgaanbieders die buiten de 25 vallen?

Reactie: zie reactie vraag 2

12. De begeleiding wordt met 25% gekort. Wanneer wij uitgaan van een totaal aan uitgaven op de functiebegeleiding van 3,2 miljoen (zie tabel op pagina 10) dan betekent dit dat we op zijn minst € 800.000 voor de functiebegeleiding minder te besteden hebben. Stel dat dit in de praktijk niet kan worden gecompenseerd door vrijwilligers en/of mantelzorgers/familie. Met welke middelen gaan de gemeente dan de begeleiding aanbieden?

Reactie: deze vragen zijn nog niet te beantwoorden, er is vanuit het Rijk meer duidelijkheid gewenst over beschikbare budgetten.

13. Minder geld voor zorg betekent dat de kwaliteit van zorg omlaag gaat en dat de zorgvrager(s) grotere risico's loopt(lopen). Denk hierbij aan fouten door ondeskundigheid en of nalatigheid. Wie is hiervoor aansprakelijk? De gemeente Bergen is verantwoordelijk is voor de WMO-uitgaven. Dit laatste betekent ook dat de Gemeente aansprakelijk kan worden gesteld als cliënten 'ietsel' of anderszins schade oplopen door eerder genoemde oorzaken. Klopt dit? En zo ja op welke wijze kunnen deze risico's opgevangen dan wel zoveel mogelijk beperkt worden?

Reactie: zie reactie in de bijlage op Toezicht.

Reactie verantwoordelijk portefeuillehouder

Voor wat betreft de punten 1 tot en met 4 heeft de wethouder aangegeven dat

- (1) Het mogelijk moet zijn om eerder een tussentijdse rapportage te vestrekken,
- (2) De raad van Bergen beslist met welke zorgaanbieders er zaken worden gedaan en dat dit in de volgende nota scherper wordt aangegeven welke keuze hierin te maken zijn (3)

- (3) In de volgende nota explicieter naar voren komt van welke (locale) voorzieningen meer gebruik wordt gemaakt indien de ZZP1 t/m wordt afgeschaft.
- (4) Er uit het regionaal onderzoek (welke provinciaal gesubsidieerd) moet blijken wat de effecten zijn van de extramuralisering van zorg

Omdat niet ieder politieke partij zich had voorbereid op 'alleen het stellen van vragen', mede omdat zij de startnotitie niet ter kennisgeving wilden aannemen dan wel vast te stellen, heeft de wethouder toegezegd dat zij in de gelegenheid worden gesteld nog schriftelijke vragen na te zenden. Op 28 juni 2013 is de input van Gemeentebelangen Bergen, Egmond Schoorl ontvangen. Met hen is afgesproken (toegezegd) dat de vragen die door hen zijn aangedragen (zoveel mogelijk) in het onderzoek en het implementatieplan worden meegenomen. Nadat het onderzoek is afgerond en de resultaten bekend zijn gemaakt kunnen zij de nog niet beantwoorde vragen alsnog aan de verantwoordelijk wethouder stellen.

Verzoek om behandeling

Wij willen u verzoeken de input van ons college en onze raad mee te nemen bij de verdere uitwerking van het verdiepende onderzoek en bij het opstellen van het implementatieplan.

Tot slot

Hebt u nog vragen? Neemt u dan contact op met Laureen Hulskamp, projectleider van de afdeling Ontwikkeling via telefoonnummer (072) 888 0170.

Met vriendelijke groet,

namens het college van Bergen,

Laureen Hulskamp, Projectleider 3 transities

Reactie gemeente Castricum

Afdeling	Welzijn	Datum	20 augustus 2013
Contactpersoon	Agnes Brokers	Uw brief van	
Telefoonnummer	0251-661302	Uw kenmerk	
		Ons kenmerk	
Bijlage(n)	-	Verzenddatum	
Onderwerp	Reactie op de Startnotitie "Overheveling Begeleiding"		

Geachte heer Meijer,

Binnen de regio Alkmaar worden de voorbereidingen voor de decentralisaties op het sociale domein gezamenlijk opgepakt. Eén van de producten van deze regionale samenwerking is een concept Startnotitie "overheveling begeleiding". In dit stuk wordt de regionale visie op de overheveling van de functie begeleiding van de AWBZ naar de Wmo beschreven.

Regionaal is afgesproken dat de Startnotitie "Overheveling Begeleiding" voor opiniërende bespreking wordt voorgelegd aan de gemeenteraden in de regio Alkmaar, zodat de aandachtspunten van de gemeenteraden meegenomen kunnen worden in het verdere traject.

Reactie: de regionale projectgroep Awbz heeft aan de colleges voorgesteld om de startnotitie oriënterend te bespreken in de commissies, niet in de gemeenteraad.

De startnotitie is op 5 september jl. in de raad besproken en op 19 september heeft de gemeenteraad ingestemd met de volgende reactie.

De decentralisatie van de begeleiding staat niet op zichzelf. De gemeente is vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor een groot deel van de ondersteuning van burgers in het sociale domein. Wij pleiten er daarom ook voor om de overdracht van de taken uit de AWBZ naar de Wmo in het bredere perspectief van de decentralisaties in het sociale domein te plaatsen. Met name de onderwerpen toegang, communicatie en inkoop lenen zich voor een bredere benadering en moeten integraal worden opgepakt.

Reactie: Met de komst van een programmamanager 3D wordt dit ook opgepakt.

Het uitgangspunt van de decentralisaties in het sociale domein is dat gemeenten op lokaal niveau beter in staat zijn beleidsvelden te verbinden en daardoor arrangementen kunnen maken die nauwer aansluiten bij de behoefte van burgers, waardoor overlap in zorg en ondersteuning afneemt. Wij onderschrijven deze integrale benadering van 1 gezin/huishouden, 1 plan.

In de regionale startnotitie overheveling begeleiding wordt aangegeven dat voor bestaande cliënten wordt bekeken of hun relatie met bestaande zorgaanbieders 'onder condities' intact kan worden gelaten (pagina

15). Hiermee wordt geprobeerd bestaande cliënten een zachte landing in de Wmo te geven. Cliënten worden zo min mogelijk belast met veranderingen in de zorg en ondersteuning die zij nu ook vanuit de AWBZ ontvangen. Wij stellen voor om bij de verdere uitwerking als **uitgangspunt** te nemen dat cliënten hun bestaande zorgaanbieders behouden.

Reactie: Zie het transitieplan waarin wordt voorgesteld om het uitgangspunt 'continuïteit' toe te voegen aan de uitgangspunten.

Verder stellen wij voor om de prioriteitstelling uit de startnotitie zodanig aan te passen dat de keuzevrijheid van de cliënt voorop staat. De voorgestelde volgorde wordt daarmee:

1. Keuzevrijheid individuele client
2. Kwaliteitseisen
3. Innovatie en kostenbeheersing.

Met betrekking tot de keuzevrijheid van de cliënt, wordt ook het cliëntsysteem bedoeld. Tevens vragen wij hierbij specifiek aandacht voor de zorgmijders.

In het licht van zowel kostenbeheersing als lokale betrokkenheid zal bij innovatieve initiatieven veel nadruk liggen op kleinschaligheid en voorzieningen in de wijk (lokaal)

Wij willen gebruik maken van (nieuwe) lokale initiatieven, meer inzetten op collectieve voorzieningen in de buurt en voorkomen dat teveel bij het oude blijft. Kleine lokale partijen (zoals onder andere de zorgboerderijen) die uitstekend werk doen ter bevordering van participatie of welzijn van zorgvragers maar geen AWBZ erkenning hebben, moeten evenals andere aanbieders een kans krijgen. Ook willen we aandacht vragen voor nieuwe aanbieders, zoals buurtzorg, die nu nog weinig AWBZ- cliënten in behandeling hebben, maar in de toekomst wellicht meer maatwerk kunnen leveren dan de huidige zorgaanbieders.

Reactie: zie het transitieplan waarin wordt aangegeven dat naast de huidige aanbieders ook nieuwe aanbieders moeten kunnen toetreden.

Wij zouden dan ook graag onderzocht willen hebben in hoeverre er verschillende inkoopscenario's van lokaal subsidiëren of regionaal aanbesteden mogelijk zijn. Het is ook in het belang van de keuzevrijheid van de cliënt om - meer dan nu het geval is - in te zetten op innovatie.

Reactie: In het transitieplan wordt aangegeven op welk schaalniveau we de verschillende veranderingen voor het transitiejaar 2015 en verder het beste kunnen ordenen. Het thema 'lokaal subsidiëren of regionaal aanbesteden' zal hierbij meegenomen.

Daarnaast is het belangrijk om zorg dichtbij (op lokaal niveau) te organiseren om hiermee hogere vervoerskosten te voorkomen.

Bij deze decentralisatie krijgen we te maken hebben met een korting op het over te hevelen bedrag naar het gemeentefonds van 25%, wij maken ons zorgen of met dit kortingspercentage de keuzevrijheid van de cliënt kan worden gewaarborgd. Wij stellen dan ook voor om bij de behandeling van het wetsontwerp via de VNG een signaal aan de Tweede Kamer mee te geven dat wij ons hierover ook ernstig zorgen maken.

Gezien de positie van de gemeente Castricum op het snijvlak van de regio Alkmaar en de IJmond gemeenten, verzoeken we u om bij de verdere beleidsontwikkeling ook aandacht te besteden aan de ontwikkelingen in de IJmond.

Reactie: voorstel is om vanuit de gemeente Castricum relaties te leggen met de IJmond.

De komende jaren zal er veel veranderen in de langdurige zorg. De raad vraagt dan ook uitdrukkelijk aandacht voor de relatie tussen de overheveling van de begeleiding en de extramuralisering van de zorg. Met name omdat door de extramuralisering van de zorg mensen langer thuis blijven wonen en meer mensen een beroep zullen doen op gemeentelijke voorzieningen en er meer gevraagd zal worden van mantelzorgers.

Wij zien de definitieve startnotitie en het implementatieplan met belangstelling tegemoet.

Reactie: in het transitieplan hebben we de voorstellen/suggesties van raadsleden t.a.v. de startnotitie 'meegenomen'.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Castricum,
de secretaris, de burgemeester,

Mw. Mr. C.A. Peters

Drs. A. Mans